

РОЗДІЛ II

РЕГІОНАЛЬНЕ ТА МІСЦЕВЕ УПРАВЛІННЯ

УДК- 352.075.2

Козловський В.О.,
к.держ.упр.,
провідний науковий співробітник
науково-дослідного центру проблем авіації
Укр НДІЦЗ МНС України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ВЛАДИ

Аналізується поняття «результативна влада», запропонована концепція науково-дослідного проекту формування результативної муніципальної влади.

Анализируется понятие «результативная власть», предложена концепция научно-исследовательского проекта формирования результативной муниципальной власти.

Analyzed the concept of "productive power, proposed the concept of a research project of the formation of effective municipal authorities.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. Проблема результативності влади є надзвичайно делікатним питанням. До такого висновку ми дійшли у процесі розроблення, на виконання плану заходів щодо співпраці Київської міської державної адміністрації з Академією муніципального управління, Концепції проекту «Київська результативна влада» та вивчення першоджерел з цієї теми. Значна частина науковців у сфері державного управління не вважають потрібним досліджувати «результативність» як складову понятійного апарату управління а надають перевагу дефініції «ефективність». На наш погляд саме акцент на «результативності» як критерії роботи надасть можливість конкретизувати предмет діяльності органу муніципальної влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми. У підручнику з державного управління наводиться визначення: «Виходячи з найбільш поширеного трактування ефективності, ефективність управління це - результат, зіставлений із затратами на його досягнення (вони включають не лише прямі витрати на систему управління, а й витрати на реалізацію рішень)» [1, С. 230]. Це скромне згадування про похідність ефективності від результативності чи не єдине. Більше того, в цьому визначенні ефективності прямо зазначається «розбавлення» витрат на систему управління з витратами на реалізацію управлінського рішення.

У навчальному посібнику з теорії та практики прийняття управлінських рішень можна знайти визначення різновидів ефективності як «організаційна», «соціальна», «психологічна», «правова» і навіть «політична» [2, С. 77–78]. Разом з тим, у зазначеному джерелі «результативність» згадується тільки як критерій оптимальності альтернативи управлінського рішення, який «... визначає, якою мірою може (або чи може взагалі) впровадження однієї з даних альтернатив привести до вирішення поставленого завдання» [2, С. 35].

Тобто дослідники, натякнувши певною мірою на залежність ефективності від досягнутого результату, занурюються у аналіз поняття «ефективність».

Щоб розібратися у причинах таких підходів, ми звернулися до історикоетимологічних першоджерел. Відповідно до словника російської мови С.І. Ожегова «результативний – такий, що дає результат, продуктивний за своїм результатом» [3, С. 551], а «ефективний – такий, що дає ефект», при цьому «ефект – 1. Враження, яке здійснюється чимось на когось. 2. Дія чиясь, наслідок чогось. 3. Засіб за допомогою якого складається враження» [3, С. 745].

Таким чином:

1. Говорити про «ефективність» можна лише за умови досягнення певного результату.

2. У складних соціальних системах, коли досягнення значимої суспільної мети не залежить виключно від діяльності суб'єкту управління, «ефективність» може виступати певним критерієм результативної діяльності влади.

3. При розгляді діяльності влади муніципального рівня мова має йти перш за все про її результативність, а «ефективність», як критерій діяльності, повинен використовуватися у разі досягнення результату, щоб оцінити наскільки економічно доцільними або суспільно виправданими є конкретні дії посадових осіб, або у разі не досягнення мети за об'єктивних причин, щоб оцінити ступінь вини влади за не досягнення поставленої мети.

Формування мети (постановка завдання). Виходячи з зазначеного, необхідно побудувати таку модель муніципальної влади, яка б дозволила забезпечувати результативну, спрямовану перш за все на досягнення кінцевого результату діяльність структурних підрозділів та посадових осіб. Створення такої моделі може бути здійснено шляхом реалізації проекту «Муніципальна результативна влада».

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів дослідження. На наш погляд результативність муніципальної влади ґрунтується на трьох складових, а саме:

- оптимальна структура;
- ефективний менеджмент;
- продуктивні комунікації.

Складові результативної влади систематизуються застосуванням моніторингу ефективності діяльності та впровадженням експертно-аналітичного супроводу цієї діяльності.

Складові результативної муніципальної влади структурно містять ряд елементів і процесів, які будуть актуалізовані під час реалізації проекту в конкретному муніципальному утворенні.

1. Оптимальна структура підрозділів досягається шляхом:

проведення функціонального обстеження [4] структурних підрозділів органу муніципальної влади відповідно до вимог положення, затвердженого наказом Головного управління державної служби України від 30 березня 2010 року № 84;

запровадження системи управління якістю [5], основою якої виступає Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Програми запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади„ від 11 травня 2006 р. N 614;

розроблення методики контролю діяльності структурних підрозділів органу влади, забезпечення об’єктивної оцінки результатів їх роботи.

2. Ефективний менеджмент досягається шляхом:

– розроблення професіограм посад структурних підрозділів органу муніципальної влади [6];

– розроблення детальних професійно-кваліфікаційних вимог до посадових осіб органу муніципальної влади, наявність яких дозволить посадовцеві здійснювати результативну реалізацію повноважень за посадою;

– створення ефективної системи підвищення кваліфікації посадових осіб усіх рівнів;

– створення системи об’єктивної оцінки діяльності персоналу.

3. Продуктивні комунікації досягаються шляхом:

– розбудови зовнішньої взаємодії та механізмів отримання інформації про стан об’єктів надання муніципальних послуг;

– організації внутрішньої взаємодії з координації діяльності структурних підрозділів органу муніципальної влади;

– забезпечення іміджевої підтримки дій влади.

Структурна схема проекту «Результативна муніципальна влада» наведена на рисунку 1.

Заходами з реалізації проекту «Результативна муніципальна влада» мають передбачатися:

– дослідження стану розвиненості складових результативної муніципальної влади;

– адаптування існуючих методик функціонального обстеження та елементів системи управління якістю до умов діяльності конкретного органу муніципальної влади та їх застосування;

– розроблення методики об’єктивної оцінки результатів діяльності структурних підрозділів;

- розроблення професіограм посад структурних підрозділів органу муніципальної влади та формування професійно-кваліфікаційних вимог до посадових осіб;

- обґрунтування змісту та термінів підвищення кваліфікації посадових осіб муніципальної влади усіх рівнів, складання програм їх підготовки;

- створення та впровадження системи об'єктивної оцінки діяльності персоналу;

- розроблення алгоритмів зовнішньої та внутрішньої взаємодії суб'єктів муніципальної влади, розроблення заходів забезпечення іміджевої підтримки дій влади;

- розроблення та запровадження моніторингу ефективності діяльності структурних підрозділів і посадових осіб органу муніципальної влади;

- впровадження експертно-аналітичного супроводу прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління.

Розроблення комплексу заходів, щодо впровадження проекту, має здійснюватися проектною групою, до складу якої включаються науковці у сфері державного управління, експерти та практики з питань місцевого самоврядування, представники інститутів громадянського суспільства. Реалізація заходів проводиться під егідою керівника органу муніципальної влади за участю структурних підрозділів та посадових осіб.

До очікуваних від реалізації проекту «Результативна муніципальна влада» результатів слід віднести:

- впровадження європейських стандартів управління та надання муніципальних послуг;

- створення механізмів оптимізації структури муніципальної влади відповідно до об'єктивних потреб;

- управління якістю досягнутих результатів;

- забезпечення адекватного вимогам управлінської діяльності рівня компетентності посадових осіб;

- об'єктивізація оцінки діяльності структурних підрозділів та посадових осіб;

- досягнення порозуміння суб'єктів муніципальної влади та одержувачів управлінських послуг, забезпечення культури соціальної взаємодії.

Висновки:

1. Запропонований проект дозволяє вирішити наріжне питання – створення такого комплексного механізму формування та організації діяльності органу муніципальної влади, який забезпечить здатність останнього досягати поставленої мети, конкретного результату.

2. Проект «Результативна муніципальна влада» є універсальним. Його впровадження не залежить від територіальних, соціальних,

фінансових, психологічних та інших особливостей діяльності органу муніципальної влади.

3. Реалізація проекту передбачає використання позитивних тенденцій у роботі структурних підрозділів органу муніципальної влади, у разі їх наявності, та забезпечує тим самим реалізацію принципу спадковості референтних традицій.

4. Проектом передбачається реалізація елементів, які є обов'язковими для виконання відповідно до вимог Кабінету Міністрів України та Головного управління державної служби України.

5. Застосування проекту дозволяє створити саморегулюючу систему забезпечення результативної роботи органу муніципальної влади. Будучи застосованим один раз, проект не потребує додаткових налаштувань і регулювання його складових. Виключення складають лише елементи експертно-аналітичного супроводу прийняття складних управлінських рішень.

Рисунок 1. Структурна схема проекту «Результативна муніципальна влада»

Використані джерела інформації:

1. Державне управління: підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Расіна; за ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання/ 2009. – 582 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
2. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: Навч. посіб. / Крупник А.С., Линьок К.О., Нужний Є.М., Рудик О.М. – К.: Видавничий дім «ПРОСТІР», 2007. – 156 с.
3. Словарь русского языка. Ок.. 57000 слов / Под ред. чл. корр. АН СССР Н.Ю. Шведовой. 20-е изд., стереотип. М.: Рус. яз., 1988. – 750 с.
4. Порядку проведення функціонального обстеження органів виконавчої влади, затверджений наказом Головного управління державної служби України від 30 березня 2010 року № 84 // Офіційний веб - сайт Головного управління державної служби України, www.guds.gov.ua.
5. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Програми запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади„ від 11 травня 2006 р. N 614 // Офіційний сервер Верховної Ради України, www.rada.gov.ua.
6. Козловський В.О. Експериментальне дослідження морально-психологічного потенціалу управлінських кадрів // Актуальні проблеми державного управління: Наук. зб. – Д.: ДРІДУ НАДУ, - 2004. – Вип.. 3 (17). – С.177-185.

Рецензент: Руденко О.М., д.держ.упр., доцент.

УДК 351.824 : 332.14

Сорока М.П.,

к.е.н., доцент,

Чорноморський державний університет
імені Петра Могили

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ І ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Обґрунтовано методичні основи системного дослідження регіональних соціально-економічних процесів. Визначено системи моніторингу і прогнозування соціально-економічного розвитку регіону призначені для інформаційної підтримки процесів підготовки і прийняття управлінських рішень.

Обґрунтовано методические основы системного исследования региональных социально-экономических процессов. Определены системы мониторинга и прогнозирования социально-экономического развития региона предназначены для информационной поддержки процессов подготовки и принятия управленческих решений.

Grounded methodological fundamentals systematic study of regional socio-economic processes. Determined system of monitoring and forecasting of socio-economic development of the region designed to support the processes of preparation and decision making.

Постановка проблеми. Економіка регіону – це надскладна система (система систем), представлена сукупністю таких елементів: природно-ресурсний і економічний потенціал території; населення і система його розселення; сукупність підприємств, установ і організацій усіх форм